

Catalunya no avança en generació elèctrica renovable

- El 2023 l'increment de capacitat de generació elèctrica renovable ha estat de 34,39 MW, gairebé quatre vegades menys que a 2022.
- L'eòlica ha estat el 2023 l'energia renovable amb una major cobertura de la demanda, amb un 7% i un increment de generació d'un 25,3%. La hidroelèctrica la segueix, cobrint un 5% de la demanda, un 17,6% menys que l'any anterior per l'impacte de la sequera. La solar fotovoltaica (sense autoconsum) ha cobert un 0'91% de la demanda. La resta de tecnologies renovables han cobert un 2% de la demanda elèctrica.
- L'increment a màxims de les importacions d'electricitat certifiquen que Catalunya s'allunya de la sobirania energètica.
- Per assolir els objectius marcats a la PROENCAT—2050 caldrà multiplicar per cinc vegades la capacitat de generació actual per assolir l'objectiu de 2030 i per 22 el de 2050.

Barcelona, 16 de juliol de 2024.- L'Observatori de les Energies Renovables a Catalunya ha presentat el resum executiu de l'informe de situació de 2023 del progrés de la implantació d'energies renovables a Catalunya al Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya. El 2023, la demanda elèctrica a Catalunya ha estat de 44,54 TWh, un 0,9% inferior a la de 2022 a causa de l'increment de l'autoconsum i la millora de l'eficiència i l'estalvi. L'increment de capacitat de generació elèctrica renovable ha estat de 34,39 MW, gairebé quatre vegades menys que a 2022.

1

La demanda elèctrica s'ha cobert, principalment, amb energia nuclear en un 50,7%, dos punts menys que l'any anterior (53,3%). Els reactors nuclears de Catalunya, que començaran a desconnectar-se l'octubre del 2030, han aportat set vegades el que han aportat els parcs eòlics, nou vegades el que ha aportat l'energia hidràulica i més de 55 cops el que l'energia solar fotovoltaica.

Les importacions han estat la segona font de proveïment d'electricitat de Catalunya. Malgrat la lleugera disminució de la demanda elèctrica, la caiguda de la generació hidràulica, la nuclear i la crema gas fòssil, ha requerit augmentar molt notablement les importacions d'electricitat, que han cobert el 14,2% de la demanda elèctrica, comparat amb el 8,1% l'any 2022.

L'increment de la capacitat de generació renovable del sistema peninsular obliga a modular la nuclear i reduir la dels cicles combinats. Això també es tradueix en unes importacions al sistema elèctric català de gairebé el doble que el 2022. Com a dada, el saldo importador de Catalunya és de 6.266,56 GWh el 2023 i el saldo exportador de l'Aragó és de 12.211,98 GWh. S'evidencia així que la transició energètica de Catalunya prové dels intercanvis d'energia. Aquesta pot ser la tendència en els propers anys i, a efectes de sobirania energètica, és el preu que es comença a pagar per no assolir les fites marcades.

* Les dades de l'Informe de l'OBERCat estan tancades a 1 de juny

Per a més informació:
Comunicació OBERCat

Frederic Duat · fduat@manifestacom.com
Guillem Gras · guillem.gras@manifestacom.com
Tel. 93 342 51 59 / 629 302 419

Amb la desconnexió d'1 GW nuclear el 2030, cal revertir al màxim el dèficit de generació renovable a Catalunya en aquests sis anys amb la implantació de generació renovable d'alta capacitat o, incrementar el nombre de MAT connectades amb els territoris veïns per proveir Catalunya amb els seus excedents de generació renovable.

En tercer lloc, la demanda elèctrica a Catalunya s'ha cobert amb cicles combinats amb una cobertura del 13% de la demanda elèctrica, el que representa una caiguda del 26,5% respecte al 2022. Les instal·lacions de cogeneració, que també cremen gas fòssil, són la quarta font i un 8% del total. En total, el gas fòssil cremat ha aportat 9,4 TWh, cobrint en un 21,4% la demanda elèctrica de Catalunya, un 16,8% respecte l'any anterior.

Pel que fa a les fonts renovables, com a novetat aquest 2023, l'eòlica es posiciona com la més important, amb 3 TWh i ha cobert 7% de la demanda elèctrica, aportant un 25,3% més que l'any 2022. Segueix la hidroelèctrica cobrint un 5% de la demanda, un 17,6% menys que l'any anterior per l'impacte de la sequera. Cal dir que és l'aportació més baixa de l'energia hidroelèctrica a Catalunya des de l'any 1990. Les centrals hidroelèctriques han cobert 2.205,31 GWh, representant el 5,8% de la generació, comparat amb el 6,4% l'any 2022.

La solar fotovoltaica, sense comptar amb l'autoconsum, ha cobert un 1% de la demanda, un 3,8% més que l'any anterior. La resta de tecnologies de generació –turbinat del bombament, residus no renovables, residus renovables (sòlids urbans), biogàs, solar tèrmica, biomassa i residus diversos—han aportat 790,63 GWh, cobrint el 2% de la demanda elèctrica.

Davant l'emergència climàtica, la tramitació segueix sent un embut

La Prospectiva Energètica de Catalunya 2050 (PROENCAT-2050), el full de ruta de la transició energètica aprovada el 2023, fixa que a l'any 2030 el 50% de la demanda elèctrica de Catalunya s'ha de cobrir amb fonts renovables i la totalitat de la demanda energètica el 2050. El 2023 la cobertura de la demanda elèctrica de Catalunya amb renovables ha estat del 13,6%, un 0,6% més que el 2022. Caldrà multiplicar per cinc la capacitat de generació elèctrica renovable actual per assolir la fita de 2030 i per vint-i-dos la fita de 2050.

A Catalunya, des de l'aprovació del DL 16/2019, s'estima una cartera potencial de 176 projectes eòlics presentats i pendents de tramitació, amb 6,75 GW de potència, i 750 projectes solars fotovoltaics sobre terreny amb una capacitat de 9,07 GWn de potència. Respecte a l'any anterior, s'identifica un col·lapse de projectes en tramitació superior del 22,9% en fotovoltaica i del 2,2% en eòlica.

Pel que fa als parcs eòlics, només s'estan tramitant efectivament 793,47 MW dels 6.755,74 MW. L'11% de la cartera potencial i el 20% dels 3.963,10 MW de nova potència eòlica terrestre que hauria d'entrar en servei l'any 2030. Un ritme de tramitació i implantació pitjor que l'any anterior (un 12% de cartera potencial i un 20% d'objectiu 2030, respectivament). Les mitjanes de temps d'espera acumulats des de la presentació d'un projecte fins a l'autorització per a la seva construcció és de gairebé 1.500 dies, més de quatre anys.

* Les dades de l'Informe de l'OBERCat estan tancades a 1 de juny

Actualment, hi ha 15 projectes eòlics que han sol·licitat Autorització Administrativa Prèvia i de Construcció (AAPiC) pendents d'Informació Pública, que sumen una potència de 511,70 MW de potència (un 12,9% de l'objectiu de la PROENCAT per 2030). Només aquest tràmit representa una mitjana de temps d'espera de 1.112 dies. És més, dels 49 projectes identificats el 2022 que podrien demanar l'AAPiC, només un projecte ho ha fet. Aquests projectes són 2.049,21 MW de potència que no poden o volen iniciar la tramitació, un 51,7% de l'objectiu de la PROENCAT per 2030.

Pel que fa als parcs solars fotovoltaics, s'han autoritzat 133 projectes de parcs solars fotovoltaics sobre terreny, amb una capacitat de 1.427,90 MWn. La mitjana del temps passat entre que es presenta un projecte d'un parc fotovoltaic i l'autorització final per a la seva construcció supera els 700 dies de mitjana. Amb declaració d'impacte ambiental (DIA) favorable, pendents d'autorització, hi ha 34 parcs amb una potència de 833,03 MWn. La mitjana entre la data de sol·licitud i la formulació de la DIA és de 244 dies. Actualment, s'estaria tramitant efectivament un 32% de la potència solar fotovoltaica necessària per assolir l'objectiu de la PROENCAT pel 2030.

Finalment, el mecanisme emprat per l'administració per cobrir la necessitat de professionals per impulsar la tramitació de renovables, s'ha mostrat feble i provisional. S'han contractat les persones a partir d'un programa temporal de durada triennal, sense consolidar posteriorment aquestes places. El resultat és una pèrdua immediata de capacitat per tramitar del Govern, a més de coneixement i experiència.

3

La necessitat de lideratge política en la transició energètica

Cal accelerar la implantació de renovables per sortir del vagó de cua d'Europa. Per això es proposa que des de la presidència del nou govern de la Generalitat de Catalunya es lideri de forma decidida la transició energètica com una eina imprescindible de lluita contra el canvi climàtic, aprofitant les sinergies socials, mediambientals i econòmiques derivades d'aquesta aposta decidida.

Per això és imprescindible un Departament de Transició Ecològica, en el que la transició energètica sigui prioritari per a la persona al capdavant del departament i amb una Secretaria General d'Energia, amb capacitat per impulsar la descarbonització, amb la participació d'altres àrees i la col·laboració d'altres àrees, però sense supeditar les polítiques energètiques.

També cal l'agilització de la tramitació d'expedients a través de la simplificació de processos, incloent-hi declaracions responsables en gran part dels informes dels projectes així com amb l'aplicació dels silencis positius com a norma general i una finestreta única, real i efectiva per a la gestió dels expedients.

Com a principi normatiu en totes les decisions politicoadministratives al voltant de la transició energètica, cal implantar la presumpció d'interès públic superior de les infraestructures relacionades a les energies renovables, tal com assenyala la directiva de la Unió Europea. En aquesta línia, cal que les Comissions d'Urbanisme aturin les modificacions del planejament urbanístic que, amb caràcter genèric, sols tenen com a

* Les dades de l'Informe de l'OBERCat estan tancades a 1 de juny

Per a més informació:
Comunicació OBERCat

Frederic Duat · fduat@manifestacom.com
Guillem Gras · guillem.gras@manifestacom.com
Tel. 93 342 51 59 / 629 302 419

objectiu aturar la implantació de projectes de renovables i que clarament van contra l'interès general i la lluita contra la crisi climàtica.

També es considera necessària la implantació d'una regulació específica de l'emmagatzematge, tant si es tracta de projectes d'hibridació com projectes de bateries "stand alone", perquè sigui una activitat logística específica orientada a garantir el subministrament renovable. Igualment, l'informe demana impulsar una normativa específica per facilitar la repotenciació de parcs eòlics, facilitant i agilitzant la seva tramitació amb procediments simplificats i amb incentius fiscals i financers, tal com marca la directiva de la Unió Europea sobre Repowering.

Finalment, es considera que cal repensar el mecanisme de participació ciutadania que, des de la seva implementació a través del DLI 24/2021, s'ha demostrat poc operatiu, d'escassa acollida i que dilata encara més la tramitació. En aquest sentit, les comunitats energètiques ja representen una eina de desenvolupament idònia a reforçar.

Autoconsum i emmagatzematge rere el comptador

L'autoconsum fotovoltaic ha continuat avançant, tot i que des del segon semestre del 2023 i el primer trimestre de 2024 experimenta una desacceleració notòria, per la caiguda dels preus de l'energia, la pujada dels tipus d'interès i la no resolució i finalització dels fons NextGeneration.

4

El 2023 s'han posat en servei 42.004 instal·lacions solars fotovoltaiques d'autoproducció amb consum directe (autoconsum) amb una capacitat de 436,81 MW, un 185% més el 2022. Catalunya s'ha situat així amb gairebé 1GW de potència d'autoconsum fotovoltaic, essent capdavantera a l'estat pel que fa a potència instal·lada amb un 14% del total. Per contra, durant el 2023 el nombre de projectes d'autoconsum ha patit una contracció de la demanda d'entre el 25% i el 50% que tindrà un impacte en el nombre d'instal·lacions realitzades durant l'exercici del 2024.

S'estima que l'autoconsum solar fotovoltaic a Catalunya ha suposat una reducció de la demanda elèctrica d'1,8% el 2023, gairebé un punt més que l'any 2022, que va ser del 0,9%. Tanmateix, l'autoconsum solar fotovoltaic acumulat a Catalunya ha suposat una inversió privada, de particulars i empreses, de prop de 1.200 milions d'euros, i es constata de nou la lentitud amb les quals les administracions distribueixen els ajuts compromesos, acumulant retards injustificables de més de dos anys.

En aquest context, el mercat de l'autoconsum i en conseqüència el de l'emmagatzematge darrere de comptador s'ha contret de manera significativa en els últims mesos. Segons dades del sector, el 2023 es van instal·lar 495 MWh de capacitat d'emmagatzematge darrere del comptador. En comparació amb els 692 MWh instal·lats el 2022, representa una disminució en xifres absolutes d'aproximadament 197 MWh, el que equival a una reducció del 28,5% respecte a l'any anterior.

El canibalisme actual del mercat en hores solars, unit a la previsió que aquest efecte vagi en augment a mesura que avancem en la instal·lació de renovables ha donat lloc

* Les dades de l'Informe de l'OBERCat estan tancades a 1 de juny

Per a més informació:
Comunicació OBERCat

Frederic Duat · fduat@manifestacom.com
Guillem Gras · guillem.gras@manifestacom.com
Tel. 93 342 51 59 / 629 302 419

que en l'últim any s'hagi iniciat el desenvolupament de molts projectes d'emmagatzematge a gran escala i no vinculats a instal·lacions de generació, que basen la seva rendibilitat en la captura dels diferencials de mercat mitjançant els processos de càrrega/descarrega i a proveir serveis al sistema elèctric.

L'oportunitat de la plataforma experimental d'eòlica marina

El principal objectiu del Projecte Plataforma R+D+i en Energies Marines de Catalunya (PLEMCAT), impulsada pel Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya i liderada per l'IREC, és facilitar la recerca en totes les fases del desenvolupament d'un sistema d'energia eòlica marina flotant i altres tecnologies energètiques en medi marí.

La PLEMCAT proporcionarà una infraestructura d'assaig i demostració de prototips d'energia marina flotant de darrera generació, amb capacitat per a la connexió de turbines marines de fins a 15 MW i amb una alçada de fins a 261 metres, i altres dispositius de generació renovable, que a més serveixi de referència en la presa de dades, tant a nivell energètic com mediambiental, per analitzar els impactes ambientals associats a aquest tipus de tecnologies. A més de l'impuls renovable marí, amb aquest projecte pioner a la Mediterrània s'obre l'oportunitat de fomentar un pol empresarial innovador al voltant d'aquestes tecnologies.

L'impacte de la transició energètica en el mercat de treball

5 Segons l'últim estudi de FEGiCAT, més de la meitat (56,52%) de les empreses instal·ladores requereixen la incorporació immediata de personal qualificat, unes 18.049 persones. Si s'atén a les necessitats de futur fixades per la PROENCAT 2050, aquest necessitat serà de 36.639 persones el 2030 i de 109.030 el 2050.

Per donar resposta a aquesta demanda creixent, la Formació Professional té una cobertura actual de 3.938 nous professionals a l'any, molt inferior a la necessària. Per això es recomanen tres mesures per potenciar la demanda dels cicles formatius:

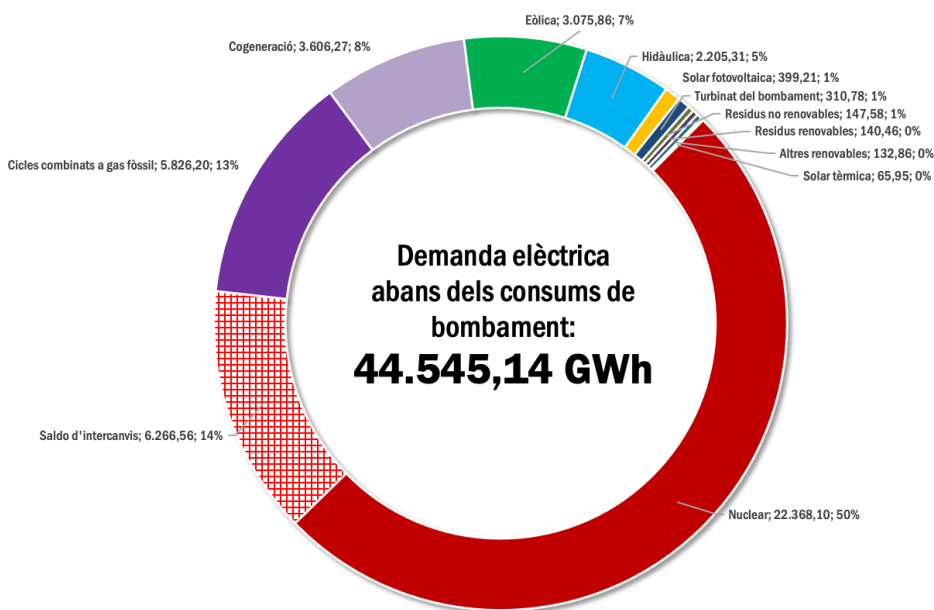
- Participació en la formació integrada perquè les organitzacions puguin participar en la creació de nous Centres Integrats de Formació.
- Homologació de programes de formació a partir dels perfils professionals requerits.
- Foment de la col·laboració públic-privada en la formació dual, superant les barreres que limiten la participació a les micropimes augmentant la visibilitat, comunicació i accessibilitat de la formació.

Sobre l'OBERCat

L'Observatori de les Energies Renovables de Catalunya és una iniciativa de divulgació i coneixement impulsada per les principals organitzacions catalanes que treballen en l'àmbit de les energies renovables i la gestió energètica eficient.

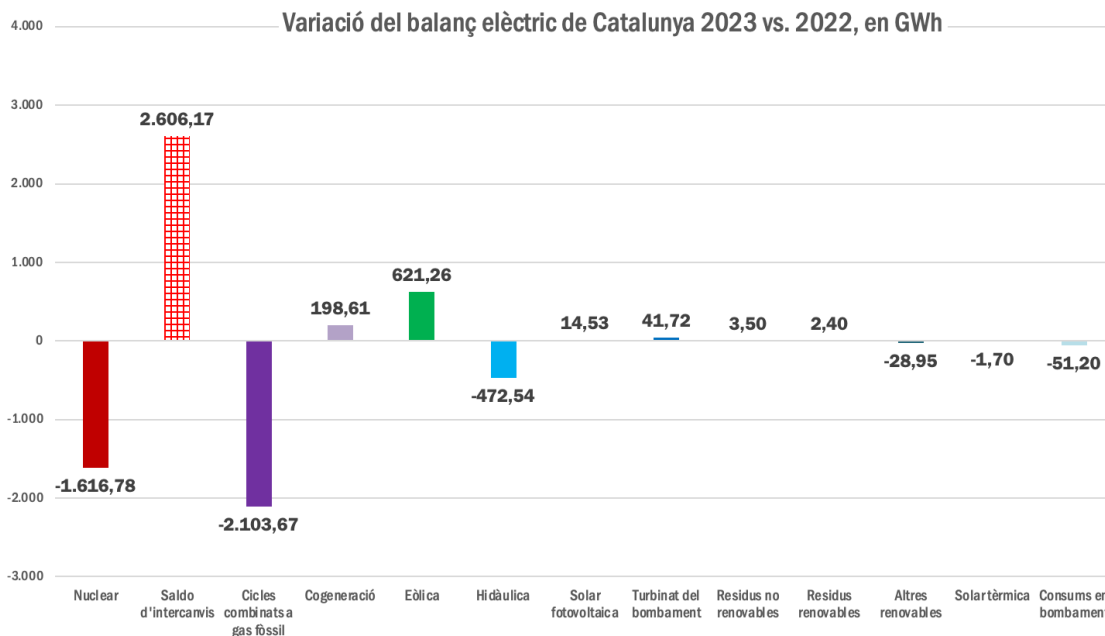
Està format per APPA Renovables, Associació de Productors i Usuaris d'Energia Elèctrica (APUEE), CECOT, Clúster de la Bioenergia de Catalunya, Clúster de l'Energia eficient de Catalunya, Clúster Solar Solartys, Col·legi d'Enginyers de Camins, Canal i Ports de Catalunya (Camins.cat), Col·legi d'Enginyers Industrial de Catalunya, Eoliccat, Federació de Gremis d'Instal·ladors de Catalunya (FEGiCAT), Institut de Recerca d'Energia de Catalunya (IREC), Pimec i UNEFCAT.

Cobertura de la demanda elèctrica de Catalunya l'any 2023, en GWh i %

© @dialecost, a partir de dades de REE

6

© @dialecost, a partir de dades de REE

* Les dades de l'Informe de l'OBERCat estan tancades a 1 de juny